

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2020. gada 16. jūlijā *

Valsts pienākumu neizpilde – LESD 258. pants – Finanšu sistēmas izmantošanas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijai vai terorisma finansēšanai novēršana – Direktīva (ES) 2015/849 –
Netransponēšana un/vai transponēšanas pasākumu nepaziņošana – LESD 260. panta 3. punkts –
Lūgums piespriest sodanaudu

Lietā C-549/18

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši LESD 258. pantam un 260. panta 3. punktam, ko 2018. gada 27. augustā cēla

Eiropas Komisija, ko pārstāv *T. Scharf*, *L. Flynn* un *G. von Rintelen*, kā arī *L. Nicolae* un *L. Radu Bouyon*, pārstāvji,

prasītāja,

pret

Rumāniju, ko sākotnēji pārstāvēja *C.-R. Canțăr*, kā arī *E. Gane*, *L. Lițu* un *R. I. Hațieganu*, pārstāvji; vēlāk to pārstāvēja trīs pēdējie minētie pārstāvji,

atbildētāja,

ko atbalsta:

Beļģijas Karaliste, ko pārstāv *C. Pochet*, kā arī *P. Cottin* un *J.-C. Halleux*, pārstāvji,

Igaunijas Republika, ko pārstāv *N. Grünberg*, pārstāve,

Francijas Republika, ko pārstāv *A.-L. Desjonquères*, kā arī *B. Fodda* un *J.-L. Carré*, pārstāvji,

Polijas Republika, ko pārstāv *B. Majczyna*, pārstāvis,

personas, kas iestājušās lietā,

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs *K. Lenaerts* [*K. Lenaerts*], priekšsēdētāja vietniece *R. Silva de Lapuerta* [*R. Silva de Lapuerta*], palātu priekšsēdētāji *A. Arabadžijevs* [*A. Arabadjiev*], *A. Prehala* [*A. Prechal*], *M. Vilars* [*M. Vilaras*], *L. S. Rosi* [*L. S. Rossi*] un *I. Jarukaitis* [*I. Jarukaitis*], tiesneši *M. Ilešičs*

* Tiesvedības valoda – rumāņu.

[*M. Ilešič*], J. Malenovskis [*J. Malenovsky*], L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], F. Biltšens [*F. Biltgen*] (referents), A. Kumins [*A. Kumin*], N. Jēskinens [*N. Jääskinen*] un N. Vāls [*N. Wahl*],

ģenerālvokāts: E. Tančevs [*E. Tanchev*],

sekretārs: M. Longars [*M. Longar*], administrators,

nemot vērā rakstveida procesu un 2019. gada 10. decembra tiesas sēdi,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2020. gada 5. marta tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar savu prasības pieteikumu Eiropas Komisija lūdz Tiesu:

- atzīt, ka, vēlākais līdz 2017. gada 26. jūnijam nepieņemdamā normatīvus un administratīvus aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. [648]/2012 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK un Komisijas Direktīvu 2006/70/EK (OV 2015, L 141, 73. lpp.), vai katrā ziņā nepaziņojot šos aktus Komisijai, Rumānija nav izpildījusi pienākumus, kas tai ir uzlikti saskaņā ar Direktīvas 2015/849 67. pantu;
- saskaņā ar LESD 260. panta 3. punkta noteikumiem uzlikt šai dalībvalstij maksāt kavējuma naudu 21 974,40 EUR apmērā par katru nokavējuma dienu, sākot no šā sprieduma pasludināšanas dienas, par šīs direktīvas transponēšanas pasākumu paziņošanas pienākuma neizpildi;
- saskaņā ar LESD 260. panta 3. punkta noteikumiem piemērot minētajai dalībvalstij sodanaudas maksājumu, ko aprēķina, summu dienā 6 016,80 EUR apmērā reizinot ar to dienu skaitu, kas ir pagājušas no nākamās dienas, kura seko dienai, kad beidzās minētajā direktīvā noteiktais transponēšanas termiņš, līdz dienai, kad šī dalībvalsts ir novērsusi pārkāpumu, vai, ja pārkāpums nav ticis novērsts, līdz šā sprieduma pasludināšanas dienai, ar nosacījumu, ka tiek pārsniegta minimālā sodanauda 1 887 000 EUR apmērā; un
- piespriest Rumānijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Atbilstošās tiesību normas

2 Direktīvas 2015/849 1. panta 1. un 2. punktā ir noteikts:

“1. Šīs direktīvas mērķis ir nepieļaut to, ka Savienības finanšu sistēma tiek izmantota nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un teroristu finansēšanai.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana un teroristu finansēšana ir aizliegta.”

3 Šīs direktīvas 67. pantā ir paredzēts:

“1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības līdz 2017. gada 26. jūnijam. Dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.

Kad dalībvalstis nosaka šos pasākumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.”

Pirmstiesas procedūra un tiesvedība Tiesā

- 4 Nesaņemdamā no Rumānijas nekādu informāciju par normatīvo un administratīvo aktu, kas vajadzīgi, lai izpildītu Direktīvu 2015/849 līdz šīs direktīvas 67. pantā noteiktā transponēšanas termiņa beigām, proti, līdz 2017. gada 26. jūnijam, 2017. gada 19. jūlijā Komisija šai dalībvalstij nosūtīja bridinājuma vēstuli.
- 5 No 2017. gada 19. septembra Rumānijas atbildes vēstules izrietēja, ka šajā datumā minētās direktīvas transponēšanas pasākumi bija vēl tikai sagatavošanas stadijā. 2017. gada 8. decembrī Komisija nosūtīja šai dalībvalstij argumentētu atzinumu, to aicinādama veikt nepieciešamos pasākumus, lai izpildītu Direktīvas 2015/849 prasības divu mēnešu laikā no šī atzinuma saņemšanas brīža.
- 6 Tā kā Rumānijas lūgumi pagarināt termiņu atbildes sniegšanai uz 2017. gada 8. decembra argumentēto atzinumu tika noraidīti, uz šo vēstuli Rumānija atbildēja 2018. gada 8. februārī, informēdama Komisiju, ka likumprojektu ar Direktīvas 2015/849 transponēšanas pasākumiem parlaments pieņēmsot 2018. gada maijā.
- 7 Uzskatīdama, ka Rumānija nebija nedz pieņēmusi valsts pasākumus, ar kuriem minētā direktīva tiek transponēta, nedz arī paziņojusi par šiem pasākumiem, Komisija cēla šo prasību, lūgdama Tiesu konstatēt pienākumu neizpildi, kas Rumānijai tiek pārņemta, un uzlikt šai dalībvalstij pienākumu maksāt ne vien sodanaudu, bet arī kavējuma naudu par katru izpildes kavējuma dienu.
- 8 2019. gada 28. augusta vēstulē Komisija informēja Tiesu, ka tā daļēji atsauc savu prasību, atsakoties no lūguma piemērot kavējuma naudu par katru izpildes kavējuma dienu, jo pēc Direktīvas 2015/849 pilnīgas transponēšanas Rumānijas tiesībās šim lūgumam kopš 2019. gada 21. jūlija esot zudusi jēga. Vienlaikus tā precizēja, ka sodanaudas summa, kuru tā prasa piespriest šajā lietā, esot 4 536 667,20 EUR apmērā par laikposmu no 2017. gada 27. jūnija līdz 2019. gada 20. jūlijam, proti, par 754 dienām ar dienas likmi 6016,80 EUR apmērā.
- 9 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2018. gada 5., 27. un 31. decembra lēmumiem attiecīgi Beļģijas Karalistei, Francijas Republikai un Igaunijas Republikai tika atļauts iestāties lietā Rumānijas prasījumu atbalstam.

Par prasību

Pienākumu neizpilde atbilstoši LESD 258. pantam

Lietas dalībnieku argumenti

- 10 Komisija uzskata, ka, vēlākais līdz 2017. gada 26. jūnijam nepieņemdamā visus normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu Direktīvu 2015/849, vai katrā ziņā nepaziņodama Komisijai šos pasākumus, Rumānija nav izpildījusi pienākumus, kas tai ir uzlikti saskaņā ar šīs direktīvas 67. pantu.
- 11 Komisija it īpaši atgādina, ka direktīvas noteikumi ir jāīsteno ar neapstrīdami saistošu spēku un ar prasīto specifiskumu, precizitāti un skaidrību, lai izpildītu tiesiskās drošības prasības, un dalībvalstis nevar balstīties uz iekšējām problēmām vai praktiskām grūtībām, lai attaisnotu to, ka Savienības likumdevēja noteiktajā termiņā nav tikusi transponēta kāda direktīva. Tādējādi katrai dalībvalstij, lai nodrošinātu, ka attiecīgās direktīvas transponēšana var tikt veikta noteiktajā termiņā, esot jāņem vērā posmi, kas nepieciešami vajadzīgo tiesību aktu pieņemšanai tās iekšējā tiesību sistēmā.
- 12 Šajā lietā Komisija vispirms norāda, ka attiecībā uz valsts pasākumiem, kuri ir tikuši paziņoti pēc prasības celšanas 2018. gada oktobrī un kuri, Rumānijas ieskatā, esot jāuzskata par Direktīvas 2015/849 daļēju transponēšanu, šī dalībvalsts neesot iesniegusi nekādu atbilstības tabulu, kurā tiktu atspoguļots paziņoto pasākumu nozīmīgums un izskaidrota saikne starp šīs direktīvas noteikumiem un šiem pasākumiem. Dalībvalstīm esot pienākums iesniegt šādu skaidrojošu dokumentu.
- 13 Turpinot – atbilstoši Tiesas judikatūrai, ja direktīvā ir tieši paredzēts dalībvalsts pienākums transponēšanas pasākumos ietvert atsauci uz šo direktīvu – kā tas ir Direktīvas 2015/849 67. pantā – vai šādu atsauci pievienot šo pasākumu oficiālajai publikācijai, šādā gadījumā dalībvalstij katrā ziņā ir jāpieņem pozitīvs tiesību akts, ar kuru attiecīgā direktīva tiek transponēta (spriedums, 2015. gada 11. jūnijs, Komisija/Polija, C-29/14, EU:C:2015:379, 49. punkts un tajā minētā judikatūra). Tomēr šajā lietā nevienā no 40 pasākumiem, par kuriem Rumānija bija paziņojusi 2018. gada oktobrī, neesot bijis atsauces uz Direktīvu 2015/849. Turklāt 37 no šiem pasākumiem esot tikuši pieņemti pat pirms šīs direktīvas pieņemšanas.
- 14 Visbeidzot – Rumānijas apgalvojumam, ka ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2005/60/EK (2005. gada 26. oktobris) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un teroristu finansēšanai (OV 2005, L 309, 15. lpp.), un Komisijas Direktīvas 2006/70/EK (2006. gada 1. augusts), ar ko nosaka īstenošanas pasākumus Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2005/60/EK attiecībā uz “politiski ietekmējamās personas” definīciju un tehniskajiem kritērijiem vienkāršotām klienta uzticamības pārbaudes procedūrām un atbrīvojumam sakarā ar finanšu darbību, kuru veic reti vai ļoti ierobežotos apjomos (OV 2006, L 214, 29. lpp.), transponēšanu pietiekot, lai tiktu transponēta Direktīva 2015/849, nevarot piekrist tādēļ, ka ar šo pēdējo minēto direktīvu tiek ieviesti vairāki jauni elementi, kas būtiski atšķirtošies no pirmajās divās direktīvās paredzētajiem elementiem. Tā kā ar pasākumiem, kurus Rumānija ir paziņojusi 2018. gada oktobrī, ir tikusi transponēta nevis Direktīva 2015/849, bet gan Direktīvas 2005/60 un 2006/70, šajā tiesvedībā minētie pasākumi neesot ņemami vērā. Tādējādi Rumānijas apgalvojumi par Direktīvas 2015/849 daļēju transponēšanu esot nepamatoti.
- 15 Rumānija uzskata, ka Komisijas prasība esot noraidāma daļā, jo Direktīvas 2015/849 daļēja transponēšana esot tikusi nodrošināta ar valsts tiesību aktu, kas ir bijis spēkā pirms šīs direktīvas 67. pantā noteiktā termiņa beigām. Šī dalībvalsts uzsver, ka līdz ar pirmstiesas procedūras sākšanu tā

esot veltījusi ievērojamas pūles, lai panāktu šīs lietas atrisinājumu, un tā esot aktīvi sadarbojusies ar Komisiju par vajadzīgo pasākumu pieņemšanu, lai nodrošinātu Direktīvas 2015/849 pilnīgu transponēšanu, un šie pasākumi galu galā esot stājušies spēkā 2019. gada 21. jūlijā.

- 16 Rumānija precizē, ka, sadarbojoties ar Komisiju, 2018. gada oktobrī attiecībā uz Direktīvas 2015/849 transponēšanas pasākumiem šī dalībvalsts esot paziņojusi Komisijai par 40 valsts pasākumiem, kas valsts tiesību sistēmā jau ir bijuši spēkā. Tā kā ar šiem 40 pasākumiem esot pilnībā transponētas Direktīvas 2005/60 un 2006/70, kuras lielā mērā ir ietvertas Direktīvā 2015/849, ar ko šīs direktīvas ir grozītas, šie pasākumi esot jāuzskata par pēdējās minētās direktīvas daļēju transponēšanu. Tiesai esot jāņem vērā gan šī informācija, gan šīs lietas īpatnības un Rumānijas rīcība.
- 17 Tas, ka par šajā lietā aplūkotojām 40 pasākumiem ir paziņots Komisijai nevis pirmstiesas procedūrā, bet pēc prasības celšanas, nekā neietekmējot faktu, ka šī iestāde esot bijusi informēta par šiem pasākumiem, pat pirms bija sācies Direktīvas 2015/849 67. pantā paredzētais transponēšanas termiņš, jo minētie pasākumi esot tikuši paziņoti kā Direktīvu 2005/60 un 2006/70 transponēšanas akti. Turklāt iebildumu rakstam pievienotajā atbilstības tabulā esot skaidri un nepārprotami norādītas tās Direktīvas 2015/849 normas, kuras tiek uzskatītas par transponētām, kā arī spēkā esošo valsts tiesību aktu atbilstošās normas. Tas, ka šajos pasākumos nav ietverta atsauce uz šo direktīvu, neesot šķērslis tos uzskatīt par transponēšanas pasākumiem, jo ar tiem varot sasniegt minētajā direktīvā izvirzītos mērķus.
- 18 Tā kā šīs prasības priekšmets ir Direktīvas 2015/849 pilnīga netransponēšana Rumānijas tiesībās, Komisijas arguments – saskaņā ar kuru atbilstības tabulā norādītie pasākumi, ņemot vērā ar Direktīvu 2015/849 ieviestos grozījumus, nevar tikt uzskatīti par šīs direktīvas transponēšanu – esot jāuzskata par citas prasības priekšmetu.

Tiesas vērtējums

- 19 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru pienākumu neizpildes fakts ir novērtējams atkarībā no stāvokļa, kāds dalībvalstī bija, beidzoties argumentētajā atzinumā noteiktajam termiņam, un vēlāk notikušās izmaiņas Tiesa nevar ņemt vērā (spriedumi, 2002. gada 30. janvāris, Komisija/Grieķija, C-103/00, EU:C:2002:60, 23. punkts; 2018. gada 18. oktobris, Komisija/Rumānija, C-301/17, nav publicēts, EU:C:2018:846, 42. punkts, un 2019. gada 8. jūlijs, Komisija/Belģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tikli), C-543/17, EU:C:2019:573, 23. punkts).
- 20 Turklāt atbilstoši Tiesas vairākkārt nospriestajam, ja direktīvā ir tieši paredzēts dalībvalstu pienākums īstenošanas pasākumos ietvert atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievienot šo pasākumu oficiālajai publikācijai, šādā gadījumā dalībvalstij katrā ziņā ir jāpieņem pozitīvs tiesību akts, ar kuru attiecīgā direktīva tiek transponēta (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1997. gada 27. novembris, Komisija/Vācija, C-137/96, EU:C:1997:566, 8. punkts; 1997. gada 18. decembris, Komisija/Spānija, C-360/95, EU:C:1997:624, 13. punkts, un 2015. gada 11. jūnijs, Komisija/Polija, C-29/14, EU:C:2015:379 49. punkts).
- 21 Šajā lietā Komisija savu argumentēto atzinumu Rumānijai nosūtīja 2017. gada 8. decembrī, tādējādi tajā noteiktais divu mēnešu termiņš beidzās 2018. gada 8. februārī. Līdz ar to apgalvotās pienākumu neizpildes esamība vai tās neesamība ir jānovērtē, raugoties uz šajā datumā spēkā esošo valsts tiesisko regulējumu (pēc analogijas skat. spriedumu, 2019. gada 8. jūlijs, Komisija/Belģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tikli), C-543/17, EU:C:2019:573, 24. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 22 Šajā ziņā, pirmkārt, netiek apstrīdēts, ka 40 valsts pasākumi, ar kuriem, kā apgalvo Rumānija, ir tikusi nodrošināta Direktīvas 2015/849 daļēja transponēšana, tika paziņoti kā šīs direktīvas transponēšanas pasākumi 2018. gada oktobrī, proti, pēc tam, kad bija beidzies 2017. gada 8. decembra argumentētajā atzinumā noteiktais termiņš.

- 23 Otrkārt un katrā ziņā, kā to arī ģenerālvokāts ir norādījis secinājumā 35. punktā, ir nodibināts, ka – pretēji Direktīvas 2015/849 67. pantā noteiktajam – šajos 40 pasākumos nav ietverta nekāda atsauce uz šo direktīvu.
- 24 No tā izriet, ka attiecīgie pasākumi nav uzskatāmi par pozitīvu transponēšanas tiesību aktu šā sprieduma 20. punktā minētās judikatūras izpratnē.
- 25 Līdz ar to ir jāsecina, ka, beidzoties 2017. gada 8. decembra argumentētajā atzinumā noteiktajam termiņam, Rumānija nebija nedz pieņēmusi visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu Direktīvas 2015/849 transponēšanu, nedz līdz ar to paziņojusi šos transponēšanas pasākumus Komisijai.
- 26 Tādējādi ir jākonstatē, ka, līdz 2017. gada 8. decembra argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigām nepieņemdamā visus normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu Direktīvu 2015/849, un līdz ar to nepaziņodama šos aktus Komisijai, Rumānija nav izpildījusi šīs direktīvas 67. pantā tai paredzētos pienākumus.

Pienākumu neizpilde atbilstoši LESD 260. panta 3. punktam

Par LESD 260. panta 3. punkta piemērojamību

– Lietas dalībnieku argumenti

- 27 Komisija norāda, ka LESD 260. panta 3. punkts ar Lisabonas līgumu tika ieviests nolūkā stiprināt sodīšanas mehānismu, kas sākotnēji tika ieviests ar Māstrihtas līgumu. Ņemot vērā šīs tiesību normas novatorisko raksturu un nepieciešamību nodrošināt pārskatāmību un tiesisko drošību, šī iestāde ir pieņēmusi paziņojumu “LESD 260. panta 3. punkta īstenošana” (OV 2011, C 12, 1. lpp., turpmāk tekstā – “2011. gada paziņojums”).
- 28 Šīs tiesību normas mērķis esot dot dalībvalstīm spēcīgāku stimulu transponēt direktīvas Savienības likumdevēja noteiktajos termiņos un garantēt Savienības tiesību aktu piemērošanu.
- 29 Komisija uzskata, ka LESD 260. panta 3. punkts esot piemērojams gan gadījumā, kad direktīvas transponēšanas pasākumi nav paziņoti vispār, gan gadījumā, kad šo pasākumu paziņošana ir notikusi daļēji.
- 30 Šī iestāde turklāt uzskata – tā kā LESD 260. panta 3. punktā ir minēta situācija, kad dalībvalsts nav izpildījusi savu pienākumu paziņot “direktīvas transponēšanas pasākumus”, šī tiesību norma ir piemērojama ne tikai gadījumā, kad nav paziņoti valsts pasākumi direktīvas transponēšanai, bet arī tad, ja šādi pasākumi netiek pieņemti. Minētās tiesību normas tīri formāla interpretācija, saskaņā ar kuru tās mērķis ir nodrošināt vienīgi valsts pasākumu efektīvu paziņošanu, negarantējot visu attiecīgās direktīvas normu atbilstošu transponēšanu un atņemšot jebkādu lietderīgo iedarbību pienākumam transponēt direktīvas valsts tiesībās.
- 31 Šajā gadījumā runa esot tieši par nepieņemšanas un nepublicēšanas sankcionēšanu un līdz ar to par faktu, ka Rumānija nav paziņojusi Komisijai visas tiesību normas, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu Direktīvas 2015/849 transponēšanu valsts tiesībās.
- 32 Attiecībā uz Rumānijas argumentu, ar kuru tā iebilst pret LESD 260. panta 3. punkta piemērojamību šajā lietā, Komisija it īpaši norāda, ka tās lēmums sistemātiski lūgt piemērot finansiālas sankcijas saskaņā ar šo tiesību normu nevarot tikt interpretēts kā Komisijas rīcības brīvības neīstenošana. Proti, 2011. gada paziņojuma 16. punktā tā esot tieši ņēmusi vērā, ka ar minēto tiesību normu tai ir piešķirta

plaša rīcības brīvība, kas atbilst rīcības brīvībai izlemt par pārkāpuma procedūras sākšanu, piemērojot LESD 258. pantu. Tādējādi politiskais lēmums – principā izmantot LESD 260. panta 3. punkta paredzēto instrumentu visās lietās par šajā tiesību normā minētajiem pārkāpumiem – esot pieņemts, īstenojot Komisijas rīcības brīvību. Lai arī Komisija neizslēdz, ka atsevišķās situācijās tā var neuzskatīt par vajadzīgu lūgt piemērot sodu saskaņā ar minēto tiesību normu, tomēr tā precīzē, ka šis neesot tāds gadījums.

- 33 Attiecībā uz Rumānijas argumentu, kurā tā apgalvo, ka lielākā daļa dalībvalstu neesot ievērojušas Direktīvas 2015/849 transponēšanas termiņu, Komisija atzīst, ka, šīs direktīvas transponēšanas termiņam beidzoties, proti, 2017. gada 26. jūnijā, tikai astoņas dalībvalstis nebija Komisijai paziņojušas visus šīs direktīvas transponēšanas pasākumus. Tomēr šīs prasības celšanas dienā, proti, 2018. gada 27. augustā, Rumānija bija vienīgā dalībvalsts, kura nebija paziņojusi nevienu minētās direktīvas transponēšanas pasākumu.
- 34 Lūgdama noraidīt Komisijas prasību daļā, kurā tiek prasīts uzlikt Rumānijai naudas sodu saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu, Rumānija uzskata, ka, ņemot vērā, ka šīs prasības celšanas brīdī Rumānijas tiesībās jau esot tikusi nodrošināta Direktīvas 2015/849 daļēja transponēšana, no tā primāri izrietot, ka šajā tiesību normā paredzētais sodu režīms nevarot tikt piemērots. Pakārtoti šī dalībvalsts apgalvo, ka Komisijas piedāvātais naudas sods esot jāpielāgo šai situācijai.
- 35 Lai gan Rumānija neapgalvo ne to, ka Komisijas sāktajā procedūrā par prasību valsts pienākumu neizpildes dēļ atbilstoši LESD 258. pantam būtu pieļauts pārkāpums, ne arī iebilst pret šo tiesvedību Tiesā, tā tomēr uzskata, ka šajā lietā LESD 260. panta 3. punkts neesot piemērojams, jo šī norma, kura regulē to, kā paātrināti tiek piemērota sodu sistēma prasībās valsts pienākumu neizpildes dēļ atbilstoši LESD 258. pantam, esot jāinterpretē šauri. Minētās tiesību normas mērķis patiesībā esot jau agrīnā stadijā sodīt par acīmredzami neizpildītu pienākumu, kura izpildes veids ir nepārprotams, proti, direktīvu transponēšanas pasākumu paziņošana. Tādējādi LESD 260. panta 3. punkts attiecoties uz nepārprotamiem pārkāpumiem, attiecībā uz kuriem iepriekš pasludinātais Tiesas spriedums, kurā tiek konstatēta pienākumu neizpilde, esot uzskatāms vienīgi par formalitāti. Šīs tiesību normas piemērošana esot ierobežoti attiecināma vienīgi uz tās formulējumā minētajām situācijām, proti, “pienākuma paziņot par direktīvas transponēšanas pasākumiem” neizpildi.
- 36 Rumānija uzskata, ka, piemērojot LESD 260. panta 3. punktu, Komisijas veiktā pārbaude nevarot ierobežoti attiekties tikai uz formālu konstatējumu, vai attiecīgo direktīvu transponējošie valsts pasākumi ir tikuši paziņoti vai nav. Proti, Komisijai esot jāveic paziņoto valsts pasākumu vispārēja analīze un jāpārbauda, vai tie ietilpst šīs direktīvas reglamentētajā jomā, termiņš, kādā tie stājas spēkā, kā arī – vai šie pasākumi ir piemērojami visā attiecīgās dalībvalsts teritorijā. Toties situācijā, kad dalībvalstis ir pieņēmušas transponēšanas pasākumus vai, kā šajā lietā, ir pierādījušas, ka šādi pasākumi ir spēkā – lai arī daļēji –, pienākumu neizpildes esamība vispārējā kārtībā esot jāpierāda, balstoties uz sacikstes principam atbilstošām debatēm starp Komisiju un attiecīgo dalībvalsti, un to nedrīkstot pielīdzināt formalitātei.
- 37 Rumānija apgalvo, ka LESD 260. panta 3. punkta šāda veida interpretācija atbilstot tā sagatavošanas darbiem, uz kuru pamata šī norma ir pieņemta, un turklāt izrietot no šīs normas gramatiskās interpretācijas. Papildus tā apgalvo, ka šī esot vienīgā interpretācija, kas ļaujot ievērot gan tiesiskās drošības, gan samērīguma principu, jo ar to tiekot skaidri nodalīti, pirmkārt, gadījumi, kad transponēšanas pasākumi un paziņošana par tiem nav veikta vispār, no, otrkārt, gadījumiem, kad transponēšanas pasākumi un paziņošana par tiem ir veikta tikai daļēji.
- 38 Attiecībā uz ierosināto naudas sodu Rumānija norāda, pirmkārt, ka Komisija neesot pamatojusi savu lēmumu lūgt konkrētajā gadījumā piemērot šādu sodu. Komisijas prakse automātiski lūgt piemērot naudas sodus saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu prasībās, ar kurām tiek konstatēta kādas direktīvas transponēšanas pasākumu paziņošanas pienākuma neizpilde, esot kļūdaina un kavējot ar šo tiesību normu izvirzīto mērķu realizēšanu. Jau no šīs tiesību normas formulējuma vien izriet, ka

Komisija “var, ja uzskata par vajadzīgu, noteikt tās sodanaudas vai kavējuma naudas apjomu”, kas attiecīgajai dalībvalstij jāmaksā, tādējādi soda naudas piemērošana ir iespēja, kas Komisijai ir pieejama, analizējot katru gadījumu atsevišķi. Līdz ar to šai iestādei esot jāanalizē visi faktiskie un juridiskie konkrētās lietas apstākļi, kā arī, ņemot vērā šos apstākļus, esot jāpamato tās lēmums lūgt Tiesu piemērot soda naudu. Šī pienākuma ievērošana esot vēl jo būtiskāka tādēļ, ka atbilstoši LESD 260. panta 3. punktam Tiesa var uzlikt sodanaudu vai kavējuma naudu, vienīgi nepārsniedzot Komisijas norādīto summu, līdz ar to, ja Komisija nav sagatavojusi šādas summas priekšlikumu, Tiesai esot liegts uzlikt soda naudu. Paturot prātā iepriekš izklāstīto un ņemot vērā visus konkrētās lietas faktiskos un juridiskos apstākļus, kā arī faktu, ka Komisija nav pamatojusi savu lēmumu lūgt soda naudas piemērošanu, Rumānija apgalvo, ka konkrētajā lietā šādu sodu uzlikšana neesot iespējama.

- 39 Otrkārt, šī dalībvalsts apgalvo, ka sodanaudas piemērošana esot uzskatāma par izņēmumu, kas tiek piemērots tikai gadījumos, kad no attiecīgās pienākumu neizpildes pazīmēm, no attiecīgās dalībvalsts rīcības un privātajām un publiskajām interesēm nodarītā kaitējuma pakāpes izvērtējuma izriet, ka ar kavējuma naudu nepietiek, lai sasniegtu mērķi – pēc iespējas ātrāk panākt šīs pienākumu neizpildes pārtraukšanu un nodrošināt, ka šī dalībvalsts tādu rīcību neatkārtot. Turklāt Tiesa jau esot nospriedusi, ka, ņemot vērā gan LESD 260. panta 3. punkta formulējumu, gan tā mērķi, sodanaudas piespriešanai – atšķirībā no Komisijas apgalvotā – neesot jābūt automātiskai. Tā, konkrētajā lietā vispirms Komisija esot atzinusi, ka Rumānija tiesvedības gaitā Tiesā ir pieņēmusi visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu Direktīvas 2015/849 pilnīgu transponēšanu. Turpinot – pat pirms 2019. gada 11. jūlija *Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative* (Likums Nr. 129/2019 par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanu un cīņu pret šādām darbībām, ar kuru tiek grozīti un papildināti atsevišķi tiesību akti) (*Monitorul Oficial al României*, I daļa, Nr. 589, 2019. gada 18. jūlijs) stāšanās spēkā 2019. gada 21. jūlijā Direktīvas 2015/849 normas attiecībā uz privāto un publisko personu mantu jau esot bijušas transponētas ar spēkā esošiem valsts tiesību aktiem. Turklāt attiecībā uz atsevišķiem šajā direktīvā paredzētiem pienākumiem transponēšanas termiņš vēl nebija pagājis. Visbeidzot – Rumānija esot dalībvalsts ar viduvēju rādītāju attiecībā uz to, cik daudz pret to ir tikušas celtas prasības, lai konstatētu direktīvu transponēšanas pasākumu paziņošanas pienākuma neizpildi, un Tiesa nekad vēl iepriekš neesot nospriedusi, ka noteiktajā termiņā Rumānija nav izpildījusi kādas direktīvas transponēšanas pienākumu. Turklāt pret Rumāniju vērsto pirmstiesas procedūru vidējais ilgums esot visīsākais no visām dalībvalstīm, un konkrētajā lietā no pirmstiesas stadijas sākuma līdz brīdim, kad Komisija vērsās tiesā, neesot pagājis pat gads. Tādējādi Komisijas lūgums piemērot sodanaudas samaksu esot ne vien nepamatots, bet arī nesamērīgs, ņemot vērā šīs lietas faktus un šāda veida naudas sodu pamatmērķi.
- 40 Beļģijas Karaliste, Francijas Republika un Igaunijas Republika būtībā norāda, ka LESD 260. panta 3. punkts esot piemērojams tikai tad, ja dalībvalsts attiecībā uz direktīvas transponēšanu valsts tiesībās ir pilnībā neaktīva un attiecīgi noteiktajā termiņā tā nav veikusi pasākumus, lai transponētu šo direktīvu, un nav par tiem paziņojusi Komisijai. Katrā ziņā šīs normas piemērošanas joma neaptverot gadījumu, kad dalībvalsts ir paziņojusi Komisijai transponēšanas pasākumus, bet Komisija tai pārmet attiecīgās direktīvas nepareizu vai daļēju transponēšanu.
- 41 Šajā ziņā šīs dalībvalstis jo īpaši apgalvo, ka viņu aizstāvētā LESD 260. panta 3. punkta interpretācija izrietot no tā formulējuma, tapšanas vēstures un mērķa, jo šo normu esot paredzēts piemērot vienīgi visnopietnākajos un acīmredzamākajos pārkāpuma gadījumos, kad nav ticis izpildīts pienākums pieņemt kādas direktīvas transponēšanas pasākumus un tos paziņot. Turklāt šāda interpretācija tiekot nostiprināta ar LESD 260. panta vispārējo struktūru un esot vienīgā, ar kuru dalībvalstīm netiek radīta ārkārtīgi sarežģīta situācija, ņemot vērā, ka, izmantojot Komisijas atbalstīto pieeju, dalībvalstis nekad nevarēsot būt drošas, vai šī iestāde neplāno uzlikt dalībvalstīm naudas sodu.
- 42 To papildinot apstākļi, ka ar šo interpretāciju esot iespējams nodrošināt, lai LESD 258. panta piemērošanas joma tiktu pilnībā ievērota, un vienīgi šāda interpretācija esot saderīga ar tiesiskās drošības un samērīguma principiem. Šīs interpretācijas rezultātā gadījumā, ja Tiesā notiekošas

tiesvedības laikā dalībvalsts ir transponējusi direktīvu un paziņojusi Komisijai visus šīs direktīvas transponēšanas pasākumus, šai iestādei būtu jāatsakās no prasījuma piespriest minētajai dalībvalstij maksāt kavējuma naudu vai sodanaudu. Turklāt šāda interpretācija radot tikai ļoti nelielu risku, ka dalībvalstis, paziņodamas transponēšanas pasākumus, kas neatbilst patiesībai, censtos izvairīties no LESD 260. panta 3. punkta piemērošanas.

- 43 Turklāt atbilstoši visu šā sprieduma 40. punktā minēto dalībvalstu, kas iestājušās lietā, kā arī Polijas Republikas apgalvotajam šajā lietā LESD 260. panta 3. punkts neesot piemērojams, jo Komisija neesot detalizēti pamatojusi savu lēmumu lūgt piemērot finansiālu sankciju. Šādam lēmumam esot jābūt īpaši pamatotam ar katras lietas konkrētajiem apstākļiem, jo atbilstoši Tiesas judikatūrai sodanaudas maksājuma uzlikšana nevarot būt automātiska. Komisija principā nevarot izmantot vienīgi LESD 260. panta 3. punktā paredzēto instrumentu, nepārkāpdama šo tiesību normu. Turklāt Komisijai esot jāveic katra gadījuma detalizēta analīze, jo šī informācija esot nepieciešama, nosakot, kāda veida naudas sods ir jāuzliek, lai attiecīgā dalībvalsts izbeigtu attiecīgo pienākumu neizpildi, un cik lielam ir jābūt šim sodam, lai tas atbilstu lietas apstākļiem, kā tas ir prasīts Tiesas judikatūrā. Papildus tiek minēts, ka neesot nepieciešamības saskaitīt sodanaudas un kavējuma naudas maksājumus. Katrā ziņā ar Komisijas pieeju esot iespējams radīt diskrimināciju starp dalībvalstīm.

– *Tiesas vērtējums*

- 44 Jāatgādina, ka LESD 260. panta 3. punkta pirmajā daļā ir paredzēts, ka gadījumā, kad Komisija saskaņā ar LESD 258. pantu ceļ prasību Tiesā, uzskatīdama, ka attiecīgā dalībvalsts nav izpildījusi tai uzlikto pienākumu paziņot par direktīvas, kas pieņemta saskaņā ar likumdošanas procedūru, transponēšanas pasākumiem, Komisija – ja tā to uzskata par vajadzīgu – var norādīt sodanaudas vai kavējuma naudas summu, kas šai dalībvalstij jāmaksā un ko tā konkrētajos apstākļos uzskata par piemērotu. Saskaņā ar LESD 260. panta 3. punkta otro daļu, ja Tiesa konstatē, ka pienākums nav ticis izpildīts, tā attiecīgajai dalībvalstij var uzlikt sodanaudu vai kavējuma naudu, nepārsniedzot Komisijas norādīto summu; pienākums veikt maksājumu stājas spēkā tajā dienā, kas noteikta Tiesas spriedumā.
- 45 Saistībā ar LESD 260. panta 3. punkta tvērumu Tiesa ir nospriedusi, ka šai normai ir jāpiemēro interpretācija, ar kuru, pirmkārt, tiek ļauts gan garantēt Komisijas uzturētās prerogātas, lai nodrošinātu Savienības tiesību efektīvu piemērošanu, gan aizsargāt tiesības uz aizstāvību, kā arī procesuālo stāvokli, kāds dalībvalstīm ir LESD 258. panta un LESD 260. panta 2. punkta kombinētās piemērošanas rezultātā, un, otrkārt, Tiesai ir iespējams īstenot savu tiesas funkciju, proti, viena procesa ietvaros izvērtēt, vai attiecīgā dalībvalsts ir izpildījusi savus pienākumus konkrētās direktīvas transponēšanas pasākumu paziņošanas jomā, un attiecīgā gadījumā novērtēt šādi konstatētās pienākumu neizpildes smagumu un uzlikt tādu naudas sodu, ko tā uzskata par piemērotāko konkrētās lietas apstākļos (spriedums, 2019. gada 8. jūlijs, Komisija/Beļģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tikli), C-543/17, EU:C:2019:573, 58. punkts).
- 46 Šajā kontekstā Tiesa LESD 260. panta 3. punktā ietverto formulējumu “pienākums paziņot par transponēšanas pasākumiem” ir interpretējusi tādējādi, ka ar to ir domāts dalībvalstu pienākums sniegt pietiekami skaidru un precīzu informāciju par direktīvas transponēšanas pasākumiem. Lai izpildītu tiesiskās drošības pienākumu un nodrošinātu visu šīs direktīvas normu transponēšanu visā attiecīgajā teritorijā, dalībvalstīm attiecībā uz katru minētās direktīvas normu ir jānorāda valsts tiesību norma vai normas, kas nodrošina tās transponēšanu. Tiklīdz šī paziņošana, vajadzības gadījumā pievienojot atbilstības tabulu, ir notikusi, Komisijas pienākums ir – lai tā varētu lūgt attiecīgajai dalībvalstij uzlikt LESD 260. panta 3. punktā paredzēto naudas sodu – pierādīt, ka atsevišķi transponēšanas pasākumi acīmredzami nepastāv vai neattiecas uz visu attiecīgās dalībvalsts teritoriju, paturot prātā, ka tiesvedībā, kas uzsākta saskaņā ar šo normu, Tiesai nav jāpārbauda, vai Komisijai paziņotie valsts pasākumi nodrošina attiecīgās direktīvas normu pareizu transponēšanu (spriedums, 2019. gada 8. jūlijs, Komisija/Beļģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tikli), C-543/17, EU:C:2019:573, 59. punkts).

- 47 Tā kā atbilstoši tam, kā izriet no šā sprieduma 25. un 26. punkta, ir pierādīts, ka, beidzoties 2017. gada 8. decembra argumentētajā atzinumā noteiktajam termiņam, Rumānija nebija paziņojusi Komisijai nevienu Direktīvas 2015/849 transponēšanas pasākumu LESD 260. panta 3. punkta izpratnē, šādi konstatētā pienākumu neizpilde ietilpst šīs tiesību normas piemērošanas jomā.
- 48 Saistībā ar jautājumu par to, vai – kā apgalvo Rumānija un personas, kas iestājušās lietā, – Komisijai katrā atsevišķā gadījumā ir jāpamato savs lēmums lūgt piemērot naudas sodu atbilstoši LESD 260. panta 3. punktam vai arī šī iestāde to var darīt bez pienākuma sniegt pamatojumu visos gadījumos, kas ietilpst šīs normas piemērošanas jomā, ir jāatgādina, ka Komisijai kā Līgumu sargātājai saskaņā ar LES 17. panta 1. punkta otro teikumu ir rīcības brīvība pieņemt šādu lēmumu.
- 49 LESD 260. panta 3. punkts nav aplūkojams nošķirti, bet gan saistībā ar pienākumu neizpildes procedūras ierosināšanu atbilstoši LESD 258. pantam. Tādējādi gadījumos, kad lūgums piespriest naudas sodu atbilstoši LESD 260. panta 3. punktam ir uzskatāms tikai par pienākumu neizpildes procedūras papildnoteikumu, ar kuru tiek nodrošināta šīs procedūras efektivitāte, un kad attiecībā uz šādas procedūras sākšanu Komisijai ir rīcības brīvība, kas nav pakļauta Tiesas pārbaudei (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1989. gada 14. februāris, *Star Fruit*/Komisija, 247/87, EU:C:1989:58, 11. punkts; 2000. gada 6. jūlijs, Komisija/Belģija, C-236/99, EU:C:2000:374, 28. punkts, un 2001. gada 26. jūnijs, Komisija/Portugāle, C-70/99, EU:C:2001:355, 17. punkts), šīs tiesību normas piemērošanas nosacījumiem nav jābūt šaurākiem par tiem, ar kādiem tiek īstenots LESD 258. pants.
- 50 Turklāt ir jānorāda, ka, piemērojot LESD 260. panta 3. punktu, tikai Tiesas kompetencē ir uzlikt dalībvalstij naudas sodu. Pieņemot šādu lēmumu pēc lietas izskatīšanas atbilstoši sacikstes principam, Tiesai savs lēmums ir jāpamato. Tādējādi apstāklis, ka Komisija nav pamatojusi savu izvēli lūgt Tiesu piemērot LESD 260. panta 3. punktu, neietekmē attiecīgās dalībvalsts procesuālās garantijas.
- 51 Jāpiebilst – apstāklis, ka Komisijai nav katrā atsevišķā gadījumā jāpamato savs lēmums lūgt uzlikt naudas sodu saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu, neatbrīvo šo iestādi no pienākuma pamatot ierosinātā naudas soda veidu un apmēru, šajā ziņā ņemot vērā Komisijas pieņemtās pamatnostādnes, tostarp tās, kas ir ietvertas Komisijas paziņojumos, kuri, kaut arī nav saistoši Tiesai, veicina Komisijas darbības pārskatāmību, paredzamību un tiesisko drošību (pēc analogijas saistībā ar LESD 260. panta 2. punktu skat. spriedumu, 2013. gada 30. maijs, Komisija/Zviedrija, C-270/11, EU:C:2013:339, 41. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 52 Šāds pienākums norādīt ierosinātā naudas soda veida un apmēra pamatojumu ir vēl jo nozīmīgāks tādēļ, ka – atšķirībā no LESD 260. panta 2. punktā paredzētā – šī panta 3. punktā ir noteikts, ka saskaņā ar šo tiesību normu ierosinātā tiesvedībā Tiesai ir tikai ierobežota novērtējuma brīvība, jo gadījumā, kad tā konstatē pienākuma neizpildi, Tiesai ir saistošs Komisijas priekšlikums attiecībā gan uz naudas soda veidu, kuru Tiesa var uzlikt, gan uz soda maksimālo apmēru, kuru tā var noteikt.
- 53 LESD 260. panta 3. punkta autori ir ne vien paredzējuši, ka Komisijai ir jānorāda “noteikts tās sodanaudas vai kavējuma naudas apjoms”, kas attiecīgajai dalībvalstij jāmaksā, bet arī ir precizējuši, ka Tiesa var uzlikt naudas sodu, tikai “nepārsniedzot Komisijas noteikto summu”. Tādējādi tie ir izveidojuši tiešu saikni starp sodu, ko Komisija prasa noteikt, un sodu, ko Tiesa var piespriest, piemērojot šo tiesību normu
- 54 Arguments, ka sodanaudas piemērošana saskaņā ar Tiesas judikatūru (skat. it īpaši spriedumu, 2008. gada 9. decembris, Komisija/Francija, C-121/07, EU:C:2008:695, 63. punkts) nedrīkst būt automātiska, arī nevar ietekmēt Komisijas pilnvaras sākt procedūru atbilstoši LESD 260. panta 3. punktam visos gadījumos, kad tā uzskata, ka pienākumu neizpilde ietilpst šīs tiesību normas piemērošanas jomā. Šī judikatūra faktiski attiecas uz tādas Komisijas celtās prasības pamatotības izvērtēšanu, kurā ir lūgts, lai Tiesa “piespriestu” maksāt naudas sodu, nevis uz iespēju celt šādu prasību.

- 55 Saistībā ar Rumānijas argumentu, kurā tā salīdzina savu situāciju ar citām dalībvalstīm attiecībā uz Direktīvas 2015/849 transponēšanu, pirmstiesas procedūras vidējo ilgumu vai pirmstiesas procedūras ilgumu šajā lietā, ir jānorāda, pirmkārt, ka šis arguments ir saistīts nevis ar LESD 260. panta 3. punkta piemērojamību tādai pienākumu neizpildei, kāda ir aplūkota šajā lietā, bet gan ar jautājumu, cik pamatota ir prasība lūgt piemērot sodanaudu konkrētajā lietā; šis jautājums tiks vērtēts vēlāk šajā spriedumā. Otrkārt, katrā ziņā apsvērumi, kas ir likuši Komisijai sākt šo tiesvedību pret Rumāniju un to darīt Komisijas izvēlētajā datumā, nevar ietekmēt LESD 260. panta 3. punkta piemērojamību vai saskaņā ar šo tiesību normu celtās prasības pieņemamību.
- 56 Tādēļ ir jākonstatē, ka LESD 260. panta 3. punkts konkrētajā lietā ir piemērojams.

Par sodanaudas uzlikšanu konkrētajā lietā

– Lietas dalībnieku argumenti

- 57 Attiecībā uz uzliekamā naudas soda apmēru Komisija saskaņā ar nostāju, kas atspoguļota 2011. gada paziņojuma 23. punktā, uzskata, ka, ciktāl pienākuma paziņot par direktīvas transponēšanas pasākumiem neizpilde nav mazāk smaga par pienākumu neizpildi, par kuru var tikt piemēroti LESD 260. panta 2. punktā minētie sodi, LESD 260. panta 3. punktā paredzēto sodu aprēķināšanas kārtībai esot jābūt tādai pašai kā noteikumiem, kas tiek piemēroti šī panta 2. punktā noteiktajā procedūrā.
- 58 Šajā lietā Komisija lūdz piemērot sodanaudu, kuras apmērs ir ticis aprēķināts saskaņā ar pamatnostādnēm, kas ietvertas tās 2005. gada 13. decembra paziņojumā “[LESD 260.] panta īstenošana” (SEC(2005) 1658), kurš ir atjaunināts ar Komisijas 2017. gada 13. decembra paziņojumu “Par to datu atjaunināšanu, kurus izmanto, lai aprēķinātu sodanaudas un kavējuma naudas, ko Komisija ierosina Tiesai piemērot pienākuma neizpildes procedūrās” (C(2017) 8720), un kuras minimālā fiksētā summa attiecībā uz Rumāniju ir 1 887 000 EUR. Tomēr šī minimālā fiksētā summa šajā gadījumā neesot piemērojama, jo tā ir zemāka par summu, ko iegūst, aprēķinot sodanaudu atbilstoši šiem paziņojumiem. Lai noteiktu šī aprēķina bāzes summu dienā, standarta pamatsumma, proti, 230 EUR, ir jāreizina ar smaguma koeficientu, kas skalā no 1 līdz 20 šajā lietā ir 8, un reizinātāju “n”, kas Rumānijai ir 3,27. Tādējādi summa dienā ir 6016,80 EUR apmērā, un tā ir jāreizina ar to dienu skaitu, kas ir pagājušas no 2017. gada 27. jūnija, proti, nākamās dienas pēc Direktīvā 2015/849 paredzētā transponēšanas termiņa beigām, līdz 2019. gada 20. jūlijam – iepriekšējai dienai, pirms ir tikusi nodrošināta šīs direktīvas pilnīga transponēšana; kopā – 754 dienas. Līdz ar to piemērojamā sodanauda ir 4 536 667,20 EUR apmērā.
- 59 Komisija turklāt apstrīd, ka sodanaudas piemērošana būtu uzskatāma par izņēmumu, kas tiek izmantots tikai izņēmuma apstākļos. Ar direktīvu novēlotu transponēšanu tiek apdraudēta ne tikai Savienības tiesību aktos paredzēto vispārējo interešu aizsardzība, kuras dēļ neesot pieļaujama nekāda novēlošanās, bet arī – un it īpaši – to Eiropas pilsoņu aizsardzība, kuriem no šiem tiesību aktiem izriet subjektīvas tiesības. Turklāt kopumā tiktu apdraudēta Savienības tiesību ticamība, ja tiesību aktu pilnīgu tiesisko seku dalībvalstīs iestāšanās prasītu vairākus gadus. Līdz ar to kavējumi transponēt direktīvas esot uzskatāmi par pietiekami smagiem konkrētiem apstākļiem, lai pamatotu sodanaudas uzlikšanu.
- 60 Rumānija apstrīd Komisijas izmantoto pieeju, atbilstoši kurai soda apmērs, ko uzliek saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu, tiek aprēķināts pēc tiem pašiem kritērijiem, kurus izmanto, nosakot sodu saskaņā ar LESD 260. panta 2. punktu. Šāda pieeja esot nepareiza un nesamērīga, ņemot vērā, ka gan pienākumu neizpildes veidiem, gan Komisijas celtajām prasībām esot atšķirīgas pazīmes atkarībā no tā, kura no šīm abām normām tiek izmantota.

- 61 Konkrētajā lietā Komisijas izmantotais smaguma koeficients esot pārmērīgs, jo neesot runa ne par neizpildi, kas sekotu spriedumam, kurā būtu konstatēta pienākumu neizpilde, ne arī par Direktīvas 2015/849 netransponēšanu valsts tiesībās un Rumānija esot sadarbojusies visā procedūras gaitā. Attiecībā uz pārkāpuma ilguma koeficientu Rumānija uzskata, ka šāda koeficienta izmantošana esot nepamatota, jo jēdziens “pārkāpuma ilgums” būtībā ir atkarīgs no datuma, kurā Tiesa ir konstatējusi attiecīgo pārkāpumu. LESD 260. panta 3. punkta kontekstā šis datums esot tieši tas datums, kad tiek pasludināts Tiesas spriedums atbilstoši LESD 258. pantam. Ja Tiesa nolemtu nesekot šādai pieejai, Rumānija uzskata, ka, nosakot pārkāpuma ilgumu, kā atskaites datums esot jāizmanto argumentētajā atzinumā minētais datums; tas atbilstot Tiesas pieejai pienākumu neizpildes lietās saskaņā ar LESD 258. pantu.
- 62 Ņemot vērā īpatnības, kas raksturo prasību, kuru Komisija ir cēlusi, balstīdamās uz LESD 258. panta un 260. panta 3. punkta kombināciju, Rumānija turklāt uzskata, ka atbilstošāk būtu noteikt sodanaudas minimālo un maksimālo summu, kuras apmērs mainītos atkarībā no attiecīgās dalībvalsts pieļautā pārkāpuma smaguma. Nosakot šīs summas, esot jāņem vērā visi lietā nozīmīgie apstākļi. Tādējādi, pirmkārt, minimālā sodanaudas summa esot jānosaka daudz zemāka par pašreizējo Komisijas priekšlikumu un tā esot jāpiemēro, ja attiecīgā dalībvalsts ir demonstrējusi konstruktīvu rīcību un sadarbību, kā arī – ja pārkāpums ir mazāk smags. Otrkārt, maksimālajai sodanaudas summai esot jāatspoguļo attiecīgās dalībvalsts negatīva attieksme un smagāks pārkāpums. Konkrētajā lietā Komisijas piedāvātā minimālā naudas soda summa 1 887 000 EUR apmērā esot nesamērīga, ņemot vērā lietas konkrētos apstākļus, Rumānijas attieksmi un rīcību, kā arī jauno minimālā naudas soda summu 1 651 000 EUR apmērā, kas ir tikusi piedāvāta Komisijas 2019. gada 13. septembra paziņojumā “Par to datu atjaunināšanu, kurus izmanto, lai aprēķinātu sodanaudas un kavējuma naudas, ko Komisija ierosina Tiesai piemērot pienākuma neizpildes procedūrās” (OV 2019, C 309, 1. lpp.). Šādi arī gadījumā, ja Tiesa piemērotu sodanaudu, tās apmēram esot jābūt ievērojami zemākam un būtu jāatspoguļo tostarp fakts, ka, lai arī 2019. gada 11. jūlija Likums Nr. 129/2019 stājās spēkā tikai 2019. gada 21. jūlijā, Direktīva 2015/849 jau ir bijusi daļēji transponēta pat pirms šīs direktīvas transponēšanas termiņa beigām. Turklāt, pat ja Tiesa nolemtu sekot Komisijas noteiktajai pieejai, sodanaudas apmērs esot jāsamazina, ņemot vērā vienīgi to dienu skaitu, kas ir pagājušas no argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa, proti, no 2018. gada 8. februāra, līdz – atkarībā no konkrētajiem apstākļiem – datumam, kad attiecīgais pārkāpums ir ticis novērsts vai ir ticis pasludināts šis spriedums.
- 63 Dalībvalstis, kuras ir iestājušās lietā, lai atbalstītu Rumāniju, tostarp apgalvo, ka atbilstoši LESD 260. panta 3. punktam uzliktās soda naudas apmēram esot jābūt zemākam par sodu, kas tiek piemērots atbilstoši šī panta 2. punktam, jo runa ir par pārkāpumu, kas ir mazāk smags nekā pārkāpums nepildīt Tiesas iepriekš pasludinātu spriedumu, kurā ir konstatēta pienākumu neizpilde. Katrā ziņā, ņemot vērā visus šīs lietas apstākļus, Komisijas piedāvātais sodanaudas apmērs esot jāpārskata, to samazinot.

– *Tiesas vērtējums*

- 64 Attiecībā, pirmkārt, uz argumentu, atbilstoši kuram esot nesamērīgi piemērot sodanaudu situācijā, kad tiesvedības laikā Rumānija ir izbeigusi attiecīgo pienākumu neizpildes pārkāpumu, jāatgādina, ka, pirmām kārtām, ja dalībvalsts nav izpildījusi savu pienākumu paziņot par direktīvas transponēšanas pasākumiem – neatkarīgi no tā, vai tā informāciju nav sniegusi vispār vai tā ir tikusi sniegta daļēji, vai arī sniegtā informācija nav bijusi pietiekami skaidra un precīza –, šis apstāklis vien var būt pamats, lai sāktu LESD 258. pantā noteikto procedūru, ar kuru tiek konstatēts šis pārkāpums (spriedums, 2019. gada 8. jūlijs, Komisija/Beļģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tikli), C-543/17, EU:C:2019:573, 51. punkts). Otrām kārtām, LESD 260. panta 3. punktā paredzētā mehānisma ieviešanas mērķis ir ne tikai stimulēt dalībvalstis pēc iespējas ātrāk izbeigt pienākumu neizpildi, kas, ja nebūtu šāda pasākuma, drīzāk turpinātos, bet arī atvieglot un paātrināt procedūru, saskaņā ar kuru tiek piemēroti naudas sodi par to, ka nav izpildīts pienākums paziņot direktīvas, kas pieņemta saskaņā ar

likumdošanas procedūru, transponēšanas pasākumu valsts tiesībās, precizējot, ka pirms šāda mehānisma ieviešanas finansiālas sankcijas dalībvalstīm, kuras nebija ievērojušas agrākā Tiesas spriedumā noteiktos termiņus un nebija izpildījušas savu pienākumu veikt transponēšanu, varēja tikt noteiktas tikai vairākus gadus pēc minētā sprieduma (spriedums, 2019. gada 8. jūlijs, Komisija/Belģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tikli), C-543/17, EU:C:2019:573, 52. punkts).

- 65 Jākonstatē, ka LESD 260. panta 3. punkta autori, lai sasniegtu šajā tiesību normā izvirzīto mērķi, ir paredzējuši divu veidu naudas sodus, proti, sodanaudu un kavējuma naudu.
- 66 Šajā ziņā no Tiesas judikatūras izriet, ka izvēle, kuru no pasākumiem piemērot, ir atkarīga no katra pasākuma spējas sasniegt izvirzīto mērķi, ņemot vērā konkrētos lietas apstākļus. Kavējuma naudas noteikšana ir īpaši piemērota, lai stimulētu dalībvalsti, cik ātri vien iespējams, izpildīt pienākumu, kuru tā turpinātu nepildīt, ja šāds pasākums netiktu piemērots, savukārt sodanaudas piespriešana vairāk balstās uz izvērtējumu, kādas sekas attiecīgās dalībvalsts pienākumu neizpildes rezultātā tiek nodarītas privātajām un sabiedrības interesēm, it īpaši, ja pienākums nav ticis izpildīts ilgstoši (pēc analogijas saistībā ar LESD 260. panta 2. punktu skat. spriedumu, 2005. gada 12. jūlijs, Komisija/Francija, C-304/02, EU:C:2005:444, 81. punkts).
- 67 Šādos apstākļos tāda prasība kā šajā lietā, ar kuru tiek lūgts piemērot sodanaudu, nevar tikt noraidīta kā nesamērīga tikai tadēļ vien, ka tās priekšmets ir pienākumu neizpilde, kas, lai gan tā ir bijusi ilgstoša, ir beigusies brīdī, kad Tiesa veic faktu pārbaudi.
- 68 Otrkārt, attiecībā uz iespēju piemērot sodu konkrētajā lietā ir jāatgādina, ka tieši Tiesai – ņemot vērā konkrētās izskatāmās lietas apstākļus, kā arī Tiesas ieskatā vajadzīgo pārliecināšanas un atturēšanas pakāpi – ir jānosaka atbilstošs sods, lai tostarp novērstu Savienības tiesību līdzīgu pārkāpumu atkārtēšanos (spriedums, 2019. gada 8. jūlijs, Komisija/Belģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tikli), C-543/17, EU:C:2019:573, 78. punkts).
- 69 Šajā lietā ir jāuzskata, ka, lai gan Rumānija ir sadarbojusies ar Komisijas dienestiem visas pirmstiesas procedūras laikā un tā ir pielikusi pūles, lai tiesvedības laikā izbeigtu pienākumu neizpildi, kas tai tiek pārņemta, visi tiesiskie un faktiskie apstākļi, kas ir saistīti ar konstatēto pienākumu neizpildi, proti, fakts, ka līdz argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigām un pat līdz šīs prasības celšanai nebija paziņots neviens pasākums, kas ir vajadzīgs Direktīvas 2015/849 transponēšanai, norāda uz to, ka, lai efektīvi novērstu tādu pašu Savienības tiesību pārkāpumu atkārtēšanos arī turpmāk, ir pamats noteikt tādu atturošu pasākumu kā sodanaudas piemērošana (šajā nozīmē pēc analogijas saistībā ar LESD 260. panta 2. punktu skat. spriedumus, 2012. gada 11. decembris, Komisija/Spānija, C-610/10, EU:C:2012:781, 142. punkts, un 2014. gada 4. decembris, Komisija/Zviedrija, C-243/13, nav publicēts, EU:C:2014:2413, 63. punkts).
- 70 Šo secinājumu neietekmē šā sprieduma 55. punktā izklāstītie argumenti. Pirmām kārtām, kā tika atgādināts šajā punktā, Komisijai tostarp ir pienākums izvērtēt iespēju vērsties pret dalībvalsti un izvēlēties brīdī, kad tā sāk procedūru pienākumu neizpildes dēļ pret attiecīgo dalībvalsti. Otrām kārtām, pirmstiesas procedūras mērķis, proti, sniegt iespēju attiecīgajai dalībvalstij izpildīt savus pienākumus, kas izriet no Savienības tiesībām, un efektīvi aizstāvēties pret Komisijas formulētajiem iebildumiem (spriedums, 2017. gada 19. septembris, Komisija/Īrija (Reģistrācijas nodoklis), C-552/15, EU:C:2017:698, 28. punkts un tajā minētā judikatūra), uzliek Komisijai pienākumu atvēlēt dalībvalstīm saprātīgu termiņu, lai tās varētu sniegt atbildi uz brīdinājuma vēstuli un nodrošināt atbilstību argumentētajam atzinumam vai, ja nepieciešams, sagatavot savu aizstāvību. Lai izvērtētu, vai noteiktais termiņš ir adekvāts, ir jāņem vērā visi apstākļi, kas raksturo attiecīgo lietu. Līdz ar to ļoti īsi termiņi var būt pamatoti noteiktos gadījumos, it īpaši, ja ir steidzami jāvērs par labu pienākuma neizpildei vai arī ja attiecīgajai dalībvalstij jau labu laiku pirms procedūras sākšanas pilnībā ir bijis zināms Komisijas viedoklis (spriedums, 2001. gada 13. decembris, Komisija/Francija, C-1/00, EU:C:2001:687, 65. punkts).

- 71 Tādējādi ir jākonstatē, ka šajā gadījumā netiek apgalvots, ka atbildes sniegšanas termiņi, kuri bija noteikti gan brīdinājuma vēstulē, gan argumentētajā atzinumā, būtu bijuši īpaši isi vai neadekvāti. Turklāt no šā sprieduma 4. un 5. punktā minētajiem faktiem, kuri nav tikuši apstrīdēti, izriet, ka vismaz kopš 2017. gada 27. jūnija Rumānijai pilnībā ir bijis zināms fakts, ka tā nav izpildījusi pienākumus, kas tai ir uzlikti saskaņā ar Direktīvas 2015/849 67. pantu.
- 72 Treškārt, attiecībā uz šajā lietā piemērojamās sodanaudas aprēķināšanu ir jāatgādina, ka, īstenojot savu rīcības brīvību jomā, kas ir ierobežota ar Komisijas priekšlikumiem, Tiesai ir jānosaka sodanaudas – kuru dalībvalstij var piespriest samaksāt saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu – apmērs tādējādi, lai tas būtu, pirmām kārtām, piemērots apstākļiem un, otrām kārtām, samērīgs ar pieļauto pārkāpumu. Šajā ziņā atbilstošo faktoru vidū ir tādi elementi kā konstatētā pārkāpuma smagums, laikposms, cik ilgi tas ir turpinājies, kā arī attiecīgās dalībvalsts maksātpēja (pēc analogijas saistībā ar LESD 260. panta 2. punktu skat. spriedumu, 2019. gada 12. novembris, Komisija/Īrija (*Derrybrien* vēja parks), C-261/18, EU:C:2019:955, 114. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 73 Pirmām kārtām, attiecībā uz pārkāpuma smagumu ir jāatgādina, ka pienākums veikt valsts pasākumus, lai nodrošinātu direktīvas pilnīgu transponēšanu, un pienākums paziņot šos pasākumus Komisijai ir dalībvalstu pienākumi, kas ir būtiski, lai nodrošinātu Savienības tiesību pilnīgu efektivitāti, un ka šo pienākumu neizpilde līdz ar to ir jāuzskata par tādu, kurai ir noteikta smaguma pakāpe (spriedums, 2019. gada 8. jūlijs, Komisija/Beļģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tīkli), C-543/17, EU:C:2019:573, 85. punkts). Turklāt Direktīva 2015/849 ir būtisks instruments, lai nodrošinātu Savienības finanšu sistēmas efektīvu aizsardzību pret draudiem, ko rada noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana un terorisma finansēšana. Šādas Savienības finanšu sistēmas aizsardzības neesamība vai nepietiekamība ir jāuzskata par īpaši smagu, ņemot vērā tās ietekmi uz sabiedrības publiskajām un privātajām interesēm Savienībā.
- 74 Lai arī tiesvedības gaitā Rumānija ir izbeigusi tai pārņemto pienākumu neizpildes pārkāpumu, tomēr šis pārkāpums turpinājās pēc tam, kad bija beidzies 2017. gada 8. decembra argumentētajā atzinumā noteiktais termiņš, proti, 2018. gada 8. februāris, līdz ar to Savienības tiesību efektivitāte nav tikusi nepārtraukti nodrošināta.
- 75 Šī pienākumu neizpildes pārkāpuma smagumu turklāt pastiprina apstākļi, ka līdz šim datumam Rumānija vēl nebija pieņēmusi nevienu Direktīvas 2015/849 transponēšanas pasākumu.
- 76 Argumenti, kurus Rumānija ir izvirzījusi, lai izskaidrotu Direktīvas 2015/849 transponēšanā pieļauto kavēšanos – proti, šīs direktīvas normu sarežģītība, darbietilpīgais likumdošanas process, kā rezultātā pasākums ir ticis pieņemts, un griba nodrošināt minētās direktīvas pareizu transponēšanu –, nevar ietekmēt attiecīgā pārkāpuma smagumu, jo atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai dalībvalsts nevar balstīties uz praksi vai problēmām, kas izriet no tās iekšējās sistēmas, nedz lai attaisnotu no Savienības direktīvām izrietošu pienākumu un termiņu neievērošanu, nedz arī – lai attaisnotu, ka direktīvas tiek transponētas novēloti vai nepilnīgi. Tāpat arī nav nozīmes tam, ka dalībvalsts pienākumu neizpilde izriet no tehniskām grūtībām, ar ko tā ir sastapusies (skat. it īpaši spriedumu, 2002. gada 7. maijs, Komisija/Nīderlande, C-364/00, EU:C:2002:282, 10. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 77 Otrām kārtām, attiecībā uz pārkāpuma ilgumu ir jāatgādina, ka tas principā ir jāvērtē, ņemot vērā brīdi, kurā Tiesa vērtē faktus, nevis brīdi, kad Komisija ir vērsusies Tiesā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 8. jūlijs, Komisija/Beļģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tīkli), C-543/17, EU:C:2019:573, 87. punkts). Ir jāuzskata, ka šāda faktu vērtēšana notiek līdz brīdim, kad tiek pabeigta tiesvedība.
- 78 Šajā lietā netiek apstrīdēts, ka aplūkotā pienākumu neizpilde ir izbeigta 2019. gada 21. jūlijā, proti, pirms procedūras pabeigšanas.

- 79 Attiecībā uz jautājumu, kad sākas laikposms, kas ir jāņem vērā, nosakot atbilstoši LESD 260. panta 3. punktam uzliedzamās sodanaudas apmēru, ir jāprecizē, ka – atšķirībā no Tiesas nopriestā 2019. gada 8. jūlija sprieduma Komisija/Beļģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tīkli) (C-543/17, EU:C:2019:573) 88. punktā par to, kā tiek aprēķināta kavējuma nauda, kas uzliedzama par kavējuma dienām, – atsauces datums, lai, piemērojot sodanaudu atbilstoši LESD 260. panta 3. punktam, izvērtētu aplūkotās pienākuma neizpildes ilgumu, ir nevis datums, kurā ir beidzies argumentētajā atzinumā noteiktais termiņš, bet gan attiecīgajā direktīvā paredzētais transponēšanas datums.
- 80 Kā ģenerālvokāts ir norādījis secinājumu 74. punktā, šīs tiesību normas mērķis ir stimulēt dalībvalstis transponēt direktīvas Savienības likumdevēja noteiktajos termiņos un nodrošināt Savienības tiesību aktu pilnīgu efektivitāti. Tādējādi priekšnoteikums LESD 260. panta 2. punktā paredzētās procedūras sākšanai ir tas, ka no sprieduma, ar kuru ir konstatēta pienākumu neizpilde, izriet, ka dalībvalsts nav izpildījusi pienākumus, savukārt LESD 260. panta 3. punktā paredzētās procedūras pamatā ir tas, ka dalībvalsts nav izpildījusi savu pienākumu pieņemt un paziņot direktīvas transponēšanas pasākumus vēlākais līdz direktīvā noteiktajam datumam.
- 81 Jebkurš cits risinājums turklāt liktu apšaubīt lietderīgo iedarbību tām direktīvu normām, kurās ir noteikts datums, kad šo direktīvu transponēšanas pasākumiem ir jāstājas spēkā. Proti, tā kā saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru brīdinājuma vēstule, kas tiek nosūtīta saskaņā ar LESD 258. panta pirmo daļu, vispirms nozīmē, ka Komisija var pamatoti apgalvot, ka attiecīgā dalībvalsts nav izpildījusi tai paredzēto pienākumu (spriedums, 2019. gada 5. decembris, Komisija/Spānija (Atkritumu apsaimniekošanas plāni), C-642/18, EU:C:2019:1051, 17. punkts un tajā minētā judikatūra), dalībvalstīm, kuras nav transponējušas direktīvu līdz šajā direktīvā noteiktajam datumam, šādā gadījumā katrā ziņā tiek dots transponēšanas termiņa pagarinājums, kura ilgums turklāt mainās atkarībā no tā, cik drīz Komisija uzsāk pirmstiesas procedūru, tomēr šī termiņa pagarinājuma ilgums nevar tikt ņemts vērā, vērtējot, cik ilgi ir turpinājusies attiecīgā pienākumu neizpilde. Līdz ar to ir skaidrs, ka datums, no kura ir jānodrošina direktīvas pilnīga efektivitāte, ir nevis argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigu datums, bet gan pašā direktīvā noteiktais transponēšanas datums.
- 82 Pretēji Rumānijas apgalvojumam ar šo pieeju netiek apdraudēta LESD 258. panta pirmajā daļā paredzētās pirmstiesas procedūras lietderīgā iedarbība. Tādā situācijā, kāda ir aplūkota pamatlietā, attiecīgā dalībvalsts nevar pamatoti apgalvot, ka kopš brīža, kad bija iestājies konkrētajā direktīvā noteiktais transponēšanas termiņš, tā nav zinājusi, ka nav ticis izpildīts pienākums, kas šai dalībvalstij ir bijis ar šo direktīvu noteikts. Turklāt pirmstiesas procedūrā attiecīgajai dalībvalstij garantēto tiesību uz aizstāvību aizsardzības sekas nevar būt tādas, ka šī dalībvalsts tiek pasargāta no jebkādam finansiālām sekām, kas izriet no šīs pienākumu neizpildes laikposmā pirms argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigām.
- 83 Līdz ar to nolūkā nodrošināt Savienības tiesību pilnīgu efektivitāti situācijā, kad pārkāpuma ilgums tiek aprēķināts, lai noteiktu atbilstoši LESD 260. panta 3. punktam uzliedzamās sodanaudas apmēru, ir jāņem vērā pašā transponējamajā direktīvā paredzētais transponēšanas datums.
- 84 Šajā lietā netiek apstrīdēts, ka Direktīvas 2015/849 67. pantā paredzētajā transponēšanas datumā, proti, 2017. gada 26. jūnijā, Rumānija nebija pieņēmusi normatīvus un administratīvus aktus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu šīs direktīvas transponēšanu, un līdz ar to nebija paziņojusi Komisijai par šīs direktīvas transponēšanas pasākumiem. No tā izriet, ka attiecīgā pienākumu neizpilde, kas beidzās tikai 2019. gada 21. jūlijā, bija turpinājusies nedaudz ilgāk kā divus gadus.
- 85 Trešām kārtām, runājot par attiecīgās dalībvalsts maksātspēju, no Tiesas judikatūras izriet, ka ir jāņem vērā dalībvalsts iekšzemes kopprodukta (IKP) nesēnās attīstības tendences, kādas tās ir brīdī, kad Tiesa pārbauda faktus (pēc analogijas saistībā ar LESD 260. panta 2. punktu skat. spriedumu, 2019. gada 12. novembris, Komisija/Īrija (*Derrybrien* vēja parks), C-261/18, EU:C:2019:955, 124. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 86 Ņemot vērā visus šīs lietas apstākļus un ievērojot Tiesas novērtējuma brīvību, kas ir noteikta LESD 260. panta 3. punktā, kurā ir paredzēts, ka Tiesa, uzliekot maksāt sodanaudu, attiecībā uz tās apmēru nevar pārsniegt Komisijas norādīto summu, ir jāuzskata, ka, lai efektīvi novērstu Direktīvas 2015/849 67. panta pārkāpumam līdzīgu pārkāpumu atkārtēšanos turpmāk un nolūkā nodrošināt Savienības tiesību pilnīgu efektivitāti, ir pamats piemērot sodanaudu 3 000 000 EUR apmērā.
- 87 Līdz ar to Rumānijai ir jāpiespriež samaksāt Komisijai naudas sodu 3 000 000 EUR apmērā.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 88 Atbilstoši Tiesas Reglamenta 138. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriezt Rumānijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā tai spriedums ir nelabvēlīgs, jāpiespriež tai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 89 Saskaņā ar šī paša reglamenta 140. panta 1. punktu, saskaņā ar kuru dalībvalstis, kas iestājušās tiesvedībā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas, ir jānolemj, ka Beļģijas Karaliste, Francijas Republika, Igaunijas Republika un Polijas Republika sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

- 1) **Līdz 2017. gada 8. decembra argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigām nepieņemdamā visus normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. [648]/2012 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK un Komisijas Direktīvu 2006/70/EK, un līdz ar to nepaziņodama šos aktus Eiropas Komisijai, Rumānija nav izpildījusi Direktīvas 2015/849 67. pantā tai paredzētos pienākumus.**
- 2) Rumānija maksā Eiropas Komisijai sodanaudu 3 000 000 EUR apmērā.
- 3) Rumānija atlīdzina tiesāšanās izdevumus.
- 4) Beļģijas Karaliste, Francijas Republika, Igaunijas Republika un Polijas Republika savus tiesāšanās izdevumus sedz pašas.

[Paraksti]